

Wojciech Hermeliński

International Criminal Bar - konferencja w Hadze

Palestra 46/9-10(537-538), 126-127

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SYMPOZJA KONFERENCJE

International Criminal Bar – konferencja w Hadze

W dniach 28 i 29 maja 2002 r. w Hadze odbyło się posiedzenie tzw. *Steering Committee*, do udziału w którym zaproszony został przedstawiciel Naczelnej Rady Adwokackiej. Zadaniem *Steering Committee* było przygotowanie propozycji na konferencję dla ponad 300 uczestników z przeszło 80 krajów świata przewidzianej na czerwiec 2002 w Montrealu, podczas której powstać miał *International Criminal Bar*, czyli stowarzyszenie adwokatów, którego członkowie będą występować, jako obrońcy i pełnomocnicy pokrzywdzonych przed Międzynarodowym Trybunałem Karnym w Hadze (*International Criminal Court – ICC*). Potrzeba powołania takiej instytucji skupiającej adwokatów stała się paląca, zwłaszcza że Statut ICC jej nie przewidywał, a działalność dotychczasowych międzynarodowych trybunałów karnych powołanych do osądzenia zbrodni ludobójstwa, jak do spraw zbrodni popełnionych w Rwandzie czy b. Jugosławii wykazała, iż pozycja obrońców bez wsparcia ze strony ich organizacji jest stosunkowo słaba.

Międzynarodowy Trybunał Karny działający pod auspicjami ONZ powołany został w roku 1998 w Rzymie i rozpoczął działalność w dniu 1 lipca 2002. Do jego zadań należy sądenie sprawców zbrodni ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych oraz zbrodni agresji.

Już ponad 80 krajów, w tym Polska ratyfikowało Statut Rzymski. W dniu 30 czerwca 2000 r. przyjęte zostały zasady procedury przed Międzynarodowym Trybunałem Karnym (*Rules of Procedure and Evidence*). Zasady te, tak jak i Statut nie przewidują żadnej organizacji skupiającej adwokatów. Przepis art. 20 Zasad wspomina tylko o współdziałaniu sekretarza ICC z reprezentantami adwokatów w dziedzinie szkolenia adwokatów w zakresie Statutu i Zasad procedury. Ponadto w oparciu o przepis art. 8 sekretarz ICC przedstawia Prezydentowi ICC projekt kodeksu deontologii adwokatów po uprzednim skonsultowaniu go z niezależnym ciałem przedstawicielskim adwokatów.

Majowe spotkanie w Hadze nie było pierwszym poświęconym powołaniu organizacji skupiającej adwokatów reprezentujących strony przed ICC. Również w Ha-

dze, dwa lata wcześniej na spotkaniu zorganizowanym z inicjatywy kilku adwokatów zachodnioeuropejskich i kanadyjskiej z Quebecu, podjęto decyzję o konieczności powołania takiego stowarzyszenia. Uczestnicy tej pierwszej konferencji wyraźnie podkreślili konieczność powołania silnej, niezależnej organizacji adwokatów biorącej aktywny udział w powstaniu prężnej i niezależnej struktury obrończej w ramach międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości, która będzie gwarantować możliwość nieskrępowanego wykonywania zawodu adwokata przed ICC.

Pod auspicjami Komisji Europejskiej w grudniu 2001 w Paryżu odbyła się kolejna konferencja poświęcona idei powstania organizacji adwokackiej (vide: „Palestra” Nr 3–4/2002, s. 200). Kontynuacją tej konferencji było właśnie majowe spotkanie *Steering Committee* w Hadze zorganizowane przez adwokatwę holenderską. Jego uczestnicy zastanawiali się nad tym, jakie mają być funkcje ICB, kto może być jego członkiem, jaka będzie struktura stowarzyszenia oraz źródła jego finansowania. Nie podjęto żadnych wiążących decyzji, bo nie było to celem konferencji, a tylko sugestie do rozważenia przez czerwcową konferencję w Montrealu. Zdaniem uczestników do zadań ICB powinno należeć opracowanie kodeksu etyki oraz zasad odpowiedzialności dyscyplinarnej adwokatów i wprowadzenie go w życie, prowadzenie szkoleń dla adwokatów, czynny udział we wprowadzeniu w życie systemu pomocy prawnej dla osób, których nie stać na ustanowienie adwokata. Zaproponowano także, aby *Steering Committee* wyłonił w przyszłości z siebie kilkusobowe ciało kierujące stowarzyszeniem. Pewne kontrowersje powstały przy dyskusji dotyczącej członkostwa w ICB. Ostatecznie sformułowano propozycję, aby członkami ICB byli adwokaci oraz narodowe reprezentacje adwokatów.

Ostateczny kształt tym propozycjom ma nadać konferencja w Montrealu powołująca do życia International Criminal Bar.

Wojciech Hermeliński

Posiedzenie CCBE w Bratysławie

W dniach 27 i 28 czerwca 2002 w Bratysławie odbyło się posiedzenie tzw. Stałego Komitetu CCBE (Standing Committee) oraz jednego z komitetów CCBE – PECO Committee zajmującego się sprawami adwokatów krajów Europy Centralnej i Wschodniej, na czele którego stoi były prezydent adwokatów czeskiej, adw. Karel Čermák. Było to drugie (po Pradze) posiedzenie CCBE zorganizowane w państwie będącym członkiem-observatorem CCBE i aspirującym do pełnego członkostwa (co nastąpi po przyjęciu do Unii Europejskiej). Słowaccy organizatorzy na czele z prezydentem adwokatów słowackiej – adw. Stefanem Detvaiem i wiceprezydentem, niezwykle energiczną i czuwającą nad całością adw. Dariną Michalkową dołożyli wszelkich starań, aby spotkanie przebiegło sprawnie i w znakomitej atmosferze – co w pełni się udało.